

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Difficultas II. An Fides stare possit cum evidentia extrinsecorum Fidei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

eodem, & ratione ejusdem: Nam affirmaretur tunc & negatur ly evidens de eodem objecto, & ratione motivi ejusdem, nempe veritatis primæ, quæ est motivum formale fidei & visionis. Jamque eadem v. g. essentia Divina & esset Beato evidens, & inevidens, ratione ejusdem motivi, hoc est veritatis primæ attestantis.

RESPONDETUR. Quod ex vi quidem ejusdem veritatis primæ, competeret idem objectum videri & non videri, sed competeret ex vi ejusdem veritatis, aliter, & alio modo se habentis. Nempe clarè se manifestantis per ordinem ad visionem, & obscurè attestantis per ordinem ad fidem. Ad eum modum, quo si Sanctus superior dicat inferiori, se aliquid videre in Deo; inferior potest asserenti credere; & tamen credendo attinget veritatem primam obscurè attestantem; quam aliàs ipse clarè videt.

INSTABIS. Hoc ipsum esse quod negatur eandem veritatem primam, respectu ejusdem, posse se habere clarè manifestantem, & non clarè manifestantem. Sicut implicat idem lumen corporale, respectu ejusdem illuminare, & non illuminare, quamvis respectu diverſi objecti, possit non illuminare.

RESPONDETUR. Negando hoc ipsum implicare, quod instantia dicit implicare, restatque probandum. Universaliter autem non sufficit ad contradictionem, ut de eodem verificentur prædicata; sed debent verificari ratione ejusdem, non utcunque, sed eodem modo sumpti, quod hic non habetur. Illud de lumine non tenet: quia non habetur alius ullus modus applicandi luminosi subjecto capaci, & dispositio nisi illuminando. Jam autem sunt varii modi, quibus se applicat veritas prima.

INSTABIS Secundò. Ex præcisa hac additione, quod id faciat veritas prima, alio modo, seu diverſo respectu, salvaretur, quod non repellantur duo contradictoria; dicam enim possibilem esse hircocervum, qui diverſo respectu erit hircus, diverſo respectu cervus.

RESPONDETUR. Negando sequelam Disparitas est. Quia illic ille hircus, esset non hircus ratione ejusdem realitatis, ad quam realitatem in dicta contradictoria attendi debet; adeoque esset adhuc illa entitas hirci, in seipsa, non entitas hirci. Jam autem in præſenti, eadem quidem realiter veritas esset clarè & non clarè repræſentata; sed ratione diverſi modi, & penes quem solum modum, versatur in præſenti tota quæstio. Nec sequetur eandem veritatem primam esse in entitate claram; & in entitate non claram: sed tota diversitas erit, extra illam entitatem, spectabiturque penes extrinsecam, hoc est actus clarè & non clarè repræſentantes veritatem primam, & ipsam veritatem clarè & non clarè attestantem.

INSTABIS. Impossibile esse videri idem oculo corporeo, & non videri oculo corporeo. Ergo

impossibile eriam erit videri idem visione beatâ & non videri visione beatâ.

RESPONDETUR. Disparitatem ex dictis esse: quia non dantur plures modi versandi in visiva, nisi sola visio; hinc si poneretur non visio, esset merè non nisi sublativa visionis. Dantur autem plures modi versandi intellectus. Unde non visio, poterit non procedere ad tollendam visionem, sed includi in alio non nisi ad diverso positivo: positivorum autem, non est contradictio. Quando recurritur, quod hæc sint consequenter contradictoria, ostendi id non potest. Beneque defenditur, contradictoria consequenter non alia esse, nisi quando termino positivo, exprimitur formalitas negativa, qualis est oppositio consequenter ex modo significandi contradictoria, inter tenebras & lucem.

DIFFICULTAS II.

An fides stare possit cum evidentiâ extrinsecorum Fidei?

Titulus jam est supra explicatus. Sed ut præſens difficultas & subsequens penetrantur, consulenda erunt in simili dicta in Aristotelicis.

Non est tanta difficultas, An idem possit esse creditum & sensu perceptum: nam Apostoli credebant Christum habere verum corpus, hocque ab ipsis exigebat Christus, & tamen ipso Christo monente, ut roborarentur in fide, palpabant & videbant, quoniam Spiritus carnem & ossa non habet. Nec est item tanta difficultas: An qui habet demonstrationem de aliquo objecto, possit successivè de eodem, exercere actum fidei; aliàs nemo Philosophus, posset credere Deum esse. Et si fidei potest succedere visio beatâ: cur eidem v. g. scientia non possit succedere? Nec item est tanta difficultas: An simul possint stare habitus fidei & habitus scientiæ de eodem objecto, aliàs in Metaphysico adulto, baptismus una cum ejus dispositionibus, non adferret habitum fidei. Et si potentia amandi & non amandi, inarra eandem entitatem voluntatis conjungi possunt, cur non poterunt conjungi habitus Metaphysicæ & fidei, qui sunt distincti.

Neque valet si dicas. Non possunt simul esse actus fidei & scientiæ. Ergo nec habitus: quia quorum habituum actus inter se pugnant, illorum etiam actuum habitus, inter se pugnant. Concedo enim inter illos habitus pugnam; sed non per incompatibilitatem; consimilemque, qualis habetur caloris & frigoris in tepido. Unde non potest esse simul v. g. actus amoris Divini, & actus voluntatis homicidii; nihilominus latro conversus; potest habere habitum amoris Divini; & simul habitum illius voluntatis

ratis, cum qua pugnet; quando autem peccator perdit habitus infusus per peccatum mortale, id non procedit ex repugnantia habituum inter se, sed ex connexione quam habent cum gratia, tanquam perfectiones illius. Sicut ergo perditur forma & radice passionum pereunt passionibus; sic sublatâ gratiâ, tolluntur alii habitus infusi, qui gratiam tanquam passionibus suam radicem consequuntur.

Major est in hoc difficultas. An possit simul esse actualis scientiæ evidentiâ, cum actuali fide, eique conjuncta inevidentiâ? Quæ ipsa difficultas adhuc subdividi potest. An fides possit simul componi cum evidentiâ, inclusa, nonnisi in scientia abstractivâ? In quo puncto ordinariè affirmant nostri, exceptis Molinâ & Foscâ. Negant autem Thomistæ, contra quos pluribus post alios agit Ripalda.

Quod fides possit componi cum actu scientiæ, seu notitiâ evidenti. Ratio est. Tum quia Angeli videndo Deum visione beata, possunt eundem abstractivè cognoscere in creaturis; adeoque componere cognitionem non intuitivam cum intuitivâ. Ergo & fides componi potest cum notitiâ evidenti. Tum quia possumus discursu evidenti cognoscere, quod visione materiali confusâ, discernere non valemus, componendo tum temporis notitiam evidentem & obscuram. Ergo etiam poterit componi simul fides & evidentiâ. Tum quia illa oppositio actûs fidei, & alicujus evidentiæ actûs, nec habetur ratione objecti; supponitur enim idem esse actûs utriusque objectum. Nec ratione motivi: quia unus actûs procedit per principia intrinseca, & alius per extrinseca; hæc autem nullam inter se oppositionem dicunt. Quæ opponuntur in contra ex autoritate, id solum volunt, quod quantum ex vi & motivo fidei, nihil appareat evidens; vel quod, non stent secum evidentiâ beatitudinis, cum actûs fidei. Quando autem dicit Gregorius: fidem non habere meritum, ubi humana ratio præbet experimentum: id eo sensu accipi debet, quod scilicet non habeatur tantum meritum: majus enim est si credatur id, quod ratio non demonstrat. Quando item dicunt Patres aliud S. Thomam vidisse, aliud credidisse, illi hoc solum volunt, quod visio non fuerit ratio & motivi credendi. Alii Patres instabant contra Manichæos qui dicebant nihil esse nobis credendum, quod non videmus. Cui errori, ut se opponerent Patres, dicebant: fidem non esse eorum quæ videntur; non quod non possit esse etiam eorum quæ videntur, sed quod non debeat esse tantum eorum, quæ videntur, Unde Sancti Patres non dicunt non potuisse credere S. Thomam illud quod videbat; sed attenderunt maximè ad verba illius: Dominus meus & Deus meus; ubi omnino nihil dicendo de corpore Christi, quod videbat; solum explicuit fidem de ejus Divinitate. Unde & aliud vidit,

& aliud credidit seu professus est. Hinc & laus est Apostoli, quod id, quod non vidit crediderit: nempe sui Domini Divinitatem, licet non negent Patres credere illum potuisse, etiam id, quod videbat. Nec ex verbis illis Christi: *Beati qui non viderunt & crediderunt*, quidquam in contra elici potest, quia etiam respectu objectorum sensu perceptorum fides & libera & meritoria est: non videndoque visione proportionatâ certitudini, semper creditur, quantumvis qui credunt quod vident, non sint beati, hoc est excellenter credentes. Conungi autem posse evidentiâ, cum creditione, vel ipsa illa verba ostendunt. *Quia vidisti me Thomas credidisti.* Paritas illa quod scilicet lux minor, non illuminet, illuminante majore, per aliquos non tenet. Ratio: quia nihil habet lux minor, quod simili modo non exhibeat lux major: habet autem fides aliquid, quod non exhibet scientiâ: quanquam aliqui negant etiam Antecedens; hæc & plura alia Ripalda.

RESTAT difficultas. An fides simul stare possit cum evidentiâ intuitivâ. Negat Suar. Vasq. Koinck, Hurtadus, Turrianus. Granadus, Lugo. Affirmant alii inter quos Arriaga. Mediam quasi sententiam tueretur Ripalda hic disp. 12. n. 65. quod scilicet stare quidem hæc duo possint, sed regulariter non stent.

DICENDUM est. *Possit stare fidem cum notitiâ intuitivâ.*

PROBATUR Primò. Quia id non implicat contradictionem.

PROBATUR Secundò. Tum quia quæcunque in hoc repugnantia ostendatur, illa tantum evincet, idem esse visum, & non visum; hoc autem ad contradictionem non sufficit: quia contradictio non petitur ex hoc, ut subjectum sit idem contradictorii prædicati: quia etiam non contradictoriorum; potest esse idem subjectum; per hoc ergo, quod est commune, etiam non contradictorius, non potest aliquid statui, in ratione contradictorii. Jam autem visum & non visum, erit nonnisi subjectum, vel si mavis dicere objectum, circa quod versabitur fides & intuitivâ. Tum quia contradictorium ut sic stat in esse & non esse. Ergo & particulare contradictorium, stabit in particulari esse, & particulari non esse. Jam autem quæcunque positiva, non se habent sicut esse & non esse; hoc ipso enim non essent positiva. Si autem non se habent sicut esse & non esse. Ergo contradictoria non sunt. Jam autem actûs fidei, & visionis seu intuitivæ (hæc enim duo in præsentî pro eodem sumuntur; sumique & aliâs possunt, in quantum accipitur evidens distinctum ab intuitivâ), sunt formæ positivæ; adeoque non se expellunt contradictoriè. Tum quia ut urget Ripalda. Salletem fides præcedens tempore vel naturâ, potest connaturaliter cum quavis evidenti notitiâ & intuitivâ componi. Quod ipsam probat: quia à

fomno excitatus, credo diem esse; quia socius me excitans id mihi testatur. Deinde apertâ fenestrâ video diem lucem, nec discedo tunc à fide: quia veritas testimonii comperta, potius advocat assensum illius, quàm ab illo revocat.

PROBATUR Tertiò. Restaurando rationes, quibus solutionis aptavit Esparza.

PRIMA Ratio est. Quia plures ex his qui accedunt ad Deum, cognoscunt evidenter ipsum existere; & nihilominus credunt ipsum; juxta illud: accedentem ad Deum oportet credere, quia est, & inquirentibus se, remunerator sit.

RESPONDET Esparza. Non de accessu imperfectissimo per effectum loqui Apostolum, cujusmodi accessus nec demoni deest. Sed loquitur de accessu perfectiori, & supernaturali: nempe ut ad Justificatorem, & Glorificatorem. Unde etiam quando Philosophus dicit. Credo in Deum. Subly Deum respondet conceptus Deitatis proprius fidelium, qui sub eo nomine complectuntur principium & ultimum finem supernaturalium.

CONTRA. Tum quia quod attinet ad ipsum locum condistinguit Apostolus, esse Dei, ab esse remuneratoris: quæ duo confundit prædicta doctrina. Tum quia quamvis agat Apostolus de accessu perfecto, hoc est supernaturali; quæ re restat quare circa, conceptum illum fidelium proprium de Deo, qui à fidelibus exercetur actu supernaturali, quare inquam non possit simul exerceri circa idem objectum, actus naturalis, ita ut uterque actus, se compatiatur. Tum quia ipsum illud esse, prout est prius formalitate justicatoris & remuneratoris, vel potest à fidelibus credi, vel non potest. Si non potest; cur non? Si potest; cum illud antecedens esse, attingat demonstratio Metaphysica; quare, illa, cum actu fidei componi non possit. Et certè, vel potest Deus dicere se existere, vel non potest dicere. Si non potest; Ergo non dixit. *Ego sum qui sum.* Si potest dicere. Ergo & nos id credere possumus, alias daretur dictio DEI, quæ non posset mereri assensum fidei; & tamen de illo ipso existere, dantur demonstrationes; quæ, non est ratio, cur non possint componi cum fide.

SECUNDA Ratio est. Evidentia credibilitatis mysteriorum nostræ fidei, est de fide, & tamen etiam est evidens. Ergo simul & sciuntur & creduntur.

RESPONDET Esparza. Est quidem de fide dari motiva credibilitatis de se evidentia moraliter, nihilominus non est de fide adesse mihi hîc & nunc, evidentiam credibilitatis convenientis. Versantur ergo circa diversa formaliter, evidentia & revelatio; discernuntur autem cognitiones directæ & reflexæ, universales & particulares, circa tempus & personas, quæ semper inducunt diversitatem formalem inter objecta fidei, & objectum & scientiæ de credibilitate.

CONTRA. Tum quia concedo illas duas propositiones prout sunt formatæ ab Esparza: distinctas; sed quærere restat circa primam: tum evidentia motivorum credibilitatis potestne circa illa vertari fides & notitia evidens. Si potest vertari habetur intentum. Si non potest vertari. Ergo vel nec est de fide, testimonium Dei credibilia esse; vel non est evidens moraliter, quod est evidens moraliter. Tum quia sufficit diversitas in actibus, petibilis, à ratione flexa: vel directæ notitiæ, ita ut illæ circa idem compati se possint. Ergo & diversitas motivorum, adferentis evidentiam, & non adferentis evidentiam, erit sufficiens, ut actus illis innitentes, se compatiatur. Tum quia per nos ex dictis supra revelato universali revelantur particularia. Ergo poterit esse alicui hîc & nunc de fide, quod habeat evidentiam motivorum credibilitatis, & tamen simul experietur notitiâ evidenti se illam habere. Ergo fides & talis notitia compatibiles sunt.

Solvuntur Objectiones.

OBJICIT Primò Koninck. Non potest agens in subiecto, inducere formam, quam invenit formaliter vel eminenter inductam. Unde calidum ut duo non potest facere calidum ut quatuor. Evidentia autem continet evidenter notitiam fidei.

RESPONDETUR. Majorem tunc esse veram, quando præter continentiam eminentialem, nihil aliud habet formam quæ inducenda est. Jam autem fides præter continentiam sui eminentialem in notitia intuitiva, adfert alietatem modi noscendi: hinc aer illuminatus quantumvis contineat eminenter calorem potest calefieri: quia ipse calor adfert aliquid speciale præter sui continentiam eminentialem; quanquam si evidentia ista sit ex principiis naturalibus, ad qualem hîc maxime attenditur, negatur contineri in tali evidentia eminenter fidem. Rursus aliud est loqui de formis physicis aliud de intentionalibus, veraque erit major de solis formis physicis hæc enim ut inducantur multa requirunt: v. g. ut non fiat actio in simile, ut sit capacitatis subiecti non impleta, ut operatio fiat ab excessu, &c. similia; quæ quando non habentur induci non potest forma. Et quia formæ intentionales à tot conditionibus non dependent, bene potentia illas in se inducere poterit, comparique illas. Denique major falsa est, saltem de potentia absoluta.

OBJICIT Secundò Suar: Superfluitatem abhorret natura, superfluous autem esset assensus fidei, quando habetur evidentia.

RESPONDETUR. Saltem hæc superfluitas non erit insuperabilis absoluta potentia, quæ etiam duos calores, solo non nisi numero distinctos,

ctos, inducere potest. Et si res procedat de assensu naturali, non superfluet fides divina, quia adfert maiorem longè certitudinem.

OBJICITUR Tertiò. Tunc intellectus utitur medio ad assequendam veritatem, quando aliquà ratione abiens est, & non perfectè possessa; sicut est voluntatis natura, non eligere medium ad assecutionem boni, nisi illud abiens sit.

RESPONDETUR. Divinitus saltem posse esse revelationem, etiam si bonum præsens sit, naturaliter etiam id fieri potest, si perfectò modo non possideatur objectum, poterit se circa illud exercere intellectus. Jam autem per solum lumen naturale, non perfectè possidetur. Paritas adlata non tenet: quia electio connaturaliter ordinatur ad ponendum aliquod, quod non habetur, novaque electio circa bonum possessum, non inducet novam possessionem. Jam autem nova cognitio, est novus modus, & ratione novi modj, nova possessio ejusdem objecti.

OBJICITUR Quartò. Experientia, quia dum oculis cerno solem, quantumvis aliquis testetur diem esse, & ego coner assentiri, non potero: sed tantum assentiar: quia video. Ergo apparet fidem & assensum evidentem incomparati se.

RESPONDET Mæracius & Lugo. Negan- do Antecedens Possumusque experiri quod credamus, si nobis dicat aliquis Possumus, quam ceteroqui videmus, vel vidimus. Non incommoda est in simili doctrina Ripalda; regulariter loquendo non conjungi fidem notitiæ intuitivæ. Ratio: quia assensus fidei, non præstatut nisi ex imperio voluntatis: voluntas autem ad hoc imperium regulariter loquendo, non movetur. Ratio: quia ab intellectu ei non proponitur ut imperet assensum, contentante se intellectu, per notitiæ intuitivam. Denique experientia si tenet, in hoc tenet; quando ipse assensus fidei non adfert maiorem certitudinem, quam adfert notitia sensuum, non exerceri tunc actum fidei; appetitus enim veritatis, qui competit intellectui, sufficienter tunc expletur; sed si fides adferat maiorem certitudinem, ut adfert fides Divina, hoc ipso inclinabitur intellectus, ad arripiendum illud motivum.

INSTABIS. Vi hæcenus dictorum sequi, quòd etiam connaturaliter fides & notitia intuitiva secum stare possint.

RESPONDETUR. Fides humana & notitia intuitiva ob dictam rationem rarò secum stare, secus fides Divina: quia anima appetit certiori motivo moveri. Fides tamen evidentia visionis beatæ non stant secum connaturaliter: quia cum visio non minus certò, in superque evidenter proponat veritatem primam; superfluit jam fides: præcipue cum modus noscendi distinctus, qui habetur in fide præ visione, compa-

ratè ad visionem, sit imperfectus: cum dicat scriptura evacuandum esse, quod imperfectum est. Anima etiam v. g. bovis & anima rationalis non stant secum connaturaliter: quia requirunt pugnantibus oppositas dispositiones, quæ secum connaturaliter non coherent; estque determinatio in materia ad unam formam, non est autem in intellectu ad unam non nisi cognitionem, quæ etiam non requirunt dispositiones contrarias, & contrarietas quæ est ratione diversorum motivorum, est similis ei, quæ est in diversa temperatura colorum, se compati entium.

OBJICIT Quintò Esparza. Nemo credit Deo nisi loquenti, locutione interiore, determinatè ad illum hîc & nunc directâ; cum homines sæpè loquantur vagè, nequit autem Deus exercere locutionem directam hîc & nunc ad me determinatè, si illud ipsum formaliter actu video: quia nequit Deus ineptire loquendo, nec vult auctoritatis suæ derisionem: ineptit verò qui interpositâ suâ auctoritate vult suadere rem, quam audiens videt, & si dicendi crede mihi duo & tria, esse quinque, respondeatur credo ita esse ob tuam auctoritatem, manifesta hæc esset derisio.

RESPONDETUR. Ineptiret DEUS, si alio modo idem objectum non manifestaret, quam habeatur per evidentiam, & non adferret motivum excellentiùs quam si evidentia, vel par; posset enim contemni & refelli ut pote ignobilius. Et quia in humanis non adfertur motivum majus, præ evidentia, fit ut illi soli inhæreatur, contemnaturque regulariter loquendo, auctoritas dicentis. Supra autem evidentiam naturalem, adfert DEUS certius motinum; & si vellet componi visionem beatam cum fide, adferret par motivum; adeoque non contemptibile.

INSTAT Primò. Licet credens non formidet actu, nec formidare possit in sensu composito fidei, assentitur tamen ad modum formidantis; sed nequit intellectus assentiri ad modum formidantis veritati, quam formaliter videt.

RESPONDETUR. Non satis apparere, quomodo vi certissimi motivi procedatur ad modum formidantis; sed posito etiam ita procedere fidelem, procedet formidando ex vi unius motivi, non procedet formidando ex vi alius.

INSTAT Secundò. Repugnat ut quis concipiat promissionem quasi de futuro sub conditione, quod videt jam existere absolute: nec quisquam poterit, tamen si maximè conetur, elicere hunc actum: volo Petro dare centum si navis venerit, dum videt navim venisse. Ergo etiam repugnabit, ut quis concipiat assensum enigmaticum, circa id, quod in propria specie cognoscit.

RESPONDETUR. Sicut per ipsum Esparza, scientia conditionata stat in Deo cum absoluta,

cur non poterit stare, & in creatura. Negoque talem promissionem non posse fieri. Sed regulariter non fieri: quia regulariter non proponitur ab intellectu eventus futurus, cum est iam præsens. Sed posita evidentiâ circa objectum fidei, potest proponi & acceptari ab intellectu motivum fidei; utpote magis certificans potentiam quæsitivam certitudinis, hoc est intellectum.

INSTAT Tertiò. Si quis alii denuntiet ad modum formidantis, quem aliunde notum est id scire, certissimè protinus dicetur eum fingere, nec omnino loqui ex animo, quod tamen fieri non posset, nisi supponeretur ut certum, non posse simul eum habere in animo, talem modum concipiendi eandem rem; præcipuè quia nemo potest sibi fingere, nec perinde agere interius, ac si non esset sibi suorum conscius secretorum.

RESPONDETUR. Cum legaliter hæc duo non stent secum, multò magis in humanis, benè tunc dicetur talis non loqui ex animo, sed fingere; præcipuè cum loqui ex animo, sit loqui nihil reticendo; ille autem habet in animo, etiam certam scientiam, de qua nihil enuntiat. Casu autem quo secum componantur illi duo assensus, nemo sibi ipsi fingit, sed ex vi hujus motivi assentietur certò, ex vi alius incertò.

DIFFICULTAS III.

Potesne Fides stare cum incertitudine extrinsecorum Fidei?

INCERTITUDO extrinsecorum fidei est incertitudo petibilis à motivis probabilibus, quæ non agnoscit pro suis fides, sed spectant ad opinionem. Queritur ergò. An fides Divina stare possit cum opinione?

DICENDUM est. *Esse compossibilem opinionem, fidei: posseque hæc duo secum stare.* Est Conclusio post alios contra Esparza quæst. 23.

PROBATUR Primò. Quia nulla in hoc implicitia.

PROBATUR Secundò. Rationibus quæ secundò loco sunt posite in difficultate præcedenti. Unde urget paritas; possunt duo alii assensus, ex diversis motivis, circa idem objectum, secum stare. Item cognitio abstractiva de Dei existentia, cum Visione beata: potest item ex dictis compari visio beata, Fidem. Ergò & opinio poterit stare cum fide.

PROBATUR Tertiò argumento quod sibi opposuit Esparza. Si opinio & fides non possent secum stare in eodem circa idem, rationes probabiles Theologorum circa mysteria nostræ fidei, excluderent à Theologis fidem illorum, & essent inutiles, ad confirmandam fidem aliorum.

RESPONDET Esparza. Theologos tunc non moveri per rationes ad opinandum de rebus dei, sed ad judicandum esse rationabilia eadem mysteria, etiam secundum discursum naturæ, nec impediunt exercitium fidei, sed magis illud reddunt facile.

CONTRA. Tum quia quando illæ rationes reddunt rationabilia mysteria fidei, vel sunt demonstrativæ vel probabiles. Si demonstrativæ. Ergò scientia & fides stare secum possunt. Ergò & opinio cum fide. Si sunt probabiles. Ergò quantum ex vi sua, probabilem non nisi assensum adeoque opinativum de illo objecto generant, de quo tamen, assensum certissimum generat fides. Ergo illi duo actus stare secum adhuc possunt. Neque enim, ut dicit, excludit fides, ut mysteria nostræ fidei reputentur rationabilia. Tum quia rationes illæ non impediunt exercitium fidei, redduntque illud magis facile. Ergo nec assensus illis innitens, qui indubiè opinativus est, impedit actum fidei. Tum quia possunt secum stare certitudo non nisi moralis, quod hoc DEUS dixerit, habitus per motiva credibilitatis, cum certitudine summa, quod hoc Deus dixerit, petita, ex ipso motu. Ergo etiam secum stare poterunt opinio & fides. Mitto objectiones quæ in simili tractata in animasticis. Perstringuntur non si Recent.

OBJICIT Primò Esparza. Fides est certa certitudine excludente penitus possibilitatem oppositi; opinio autem est incerta incertitudine & formidine admittente possibilitatem oppositi, ut habet Aristot. & S. Thom. quæst. 67. art. 3. et sunt incommpossibiles essentialiter, hujusmodi certitudo & incertitudo, de eodem; secundum idem, essent enim compossibiles affirmatio & negatio secundum idem; negat autem possibilitatem oppositi fides, quam affirmat opinio.

RESPONDETUR. Negando tunc fore affirmationem & negationem secundum idem: quia erit secundum diversa motiva.

OBJICIT Secundò. De ratione opinionis est, ut sibi proponantur opposita, neque potest ita amplecti unam partem, ut omnino excludat oppositam: quia caret medio excludente oppositam partem; & tamen fides excludit oppositam partem.

RESPONDETUR. Fore hinc exclusionem tuius oppositæ partis, non ratione ejusdem; sed vi motivi fidei, non exclusio autem oppositæ partis, erit vi motivi opinionis; quæ duo secum stare non possunt, necdum demonstratur.

OBJICIT Tertiò. Vi hujus doctrinæ sequeretur, quod connaturaliter possent esse simul amor & odium, assensus & dissensus: procedent enim ratione diversorum, quæ quidem ne divinitus stare secum posse, multi autumant.

RESPONDETUR. Negando sequel. Quia motivum amandi habet vim expugnandi motivum odii,